
Inventaris van het archief (1915-1939)

Inventarissen van het Liberaal Archief – Nieuwe Serie

Verschenen in 2004

Nr 1. *Mont Pèlerin Society (1947-...)*. Inventaris van de Algemene Congresdocumenten (1947-1998), 116 p.

Verschenen in 2005

Nr 2. *Van Crombrughe's Genootschap (1857-...)*. Inventaris van het archieffonds (1857-2005), 102 p.
(Inventaris van de briefwisseling op cd-rom in bijlage)

Nr 3. *Jan Moedwil (Fernand Geersens, 1895-1959)*. Inventaris van het archieffonds (1920-1981), 7 p.

Nr 4. *Baron Charles A. Liedts (1802-1878)*. Inventaris van het archief (1823-1877), 23 p.

Nr 5. *Volkuniversiteit Maurits Sabbe (1921-...)*. Inventaris van het archief (1929-2003), 20 p.

Nr 6. *Henri Story (1897-1944)*. Inventaris van het archief (1937-1944), 21 p.
(Herwerkte uitgave van de inventaris uit 1994)

Nr 7. *Willemsfonds Tienen (1880-...)*. Inventaris van het archief (1880-2000), 56 p.

Nr 8. *Taalminnend Studentengenootschap De Van Maerlant's Zonen (1887-1939)*. Inventaris van het archief (1915-1939), 6 p.

Deze inventaris kan on line geconsulteerd worden: www.liberaalarchief.be

Uitgegeven door het Liberaal Archief

Kramersplein 23, 9000 Gent

Tel. +32 9 221 75 05

Fax +32 9 221 12 15

E-mail: info@liberaalarchief.be

Website: www.liberaalarchief.be

© Liberaal Archief

D/2005/3927/7

Inhoudstafel

INHOUDSTAFEL	2
INLEIDING	3
De Van Maerlant's Zonen	3
Het archief.....	3
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	4
Bibliografie.....	4
INVENTARIS.....	5
1. Verslagboeken.....	5
2. Stukken m.b.t. de ledenadministratie.....	5
3. Stukken m.b.t. activiteiten.....	5
4. Losse stukken.....	5
5. Documentatie.....	6

Inleiding

De Van Maerlant's Zonen

Het "Taelminnend Studentengenootschap de Van Maerlant's Zonen" werd in 1887 gesticht aan het Brugse atheneum. Directe aanleiding was een conflict tussen de atheneumleraar Julius Sabbe en de stad Brugge omtrent de inhuldiging van het standbeeld van Pieter De Coninck en Jan Breydel. Sabbe had gereageerd op het voornemen van het stadsbestuur om een tweetalige ceremonie te houden, en werd daarvoor tot de orde geroepen door de Raad van Bestuur van het atheneum. Als blijk van steun stichtten zijn gelijkgestemde leerlingen een Vlaamsgezinde scholierenvereniging met een vrijzinnige en liberale inslag.

De "Van Maerlant's Zonen" hielden concerten, voordrachten en toneelvoorstellingen en een jaarlijkse "bedevaart" naar Damme. Ze namen deel aan huldigingen van Vlaamse voormannen als Peter Benoit, en organiseerden petitie's voor onder andere de oprichting van een Vlaamse Hogeschool in Brugge. Tegelijkertijd ijverde het genootschap voor de invoering van het Nederlands in het middelbaar onderwijs en de strikte naleving van de toenmalige taalwetten. In 1889 sloot de vereniging zich aan bij het overkoepelende Vrijzinnig Verbond der Vlaamse Studenten. Twee jaar nadien ging de algemene voorzitter van dat verbond, Maurits Sabbe, samen met een aantal leden van de "Van Maerlant's Zonen", van start met het tijdschrift *De Goedendag*. Het noemde zich "strijdend Vlaams" en publiceerde bijdragen over Vlaamse kunstenaars en de Nederlandstalige literatuur.

De Eerste Wereldoorlog betekende een periode van onregelmatige werking voor de Van Maerlant's Zonen. Eind januari 1918 werd de werking zelfs tijdelijk opgeschort.

De heropstarting na de oorlog zou maar van korte duur zijn. Een vechtpartij tussen Vlaamse en Franstalige studenten n.a.v. een filmvertoning op 6 juni 1919, en de daaropvolgende polemiek in de pers, zorgden voor de ontbinding van de vereniging.

Het duurde tot 1924 voor de "Van Maerlant's Zonen" opnieuw zouden samenkomen. Voorwaarden waren wel dat de samenkomsten alleen over literatuur, toneel of muziek zouden handelen én dat ze op school en onder toezicht van een leraar zouden plaatshebben.

Tijdens diezelfde periode verloren de "Van Maerlant's Zonen" ook steeds meer hun vrijzinnig karakter. In de jaren 1930 ontwikkelden zich spanningen tussen een liberale en een Vlaams-nationalistische, autoritaire strekking. In juni 1939 werden die na een woelige bestuursverkiezing onhoudbaar. De werking van de vereniging werd opgeschort.

Het archief

Het archief is beperkt van omvang (4 cm), maar bevat de verslagboeken van de vereniging over zes schooljaren (1917/18, 1918/19, 1919/20, 1932/33, 1933/34 en 1937/38). Deze bevatten naast verslagen van vergaderingen ook allerlei andere informatie, zoals ledenlijsten, jaarverslagen en verslagen van activiteiten. Deze verslagboeken werden in 1996 overgedragen door Edouard Trips.

Daarnaast treft men in het archief ook enkele losse stukken aan.

Aanwijzingen voor de gebruiker

Het archief is vrij toegankelijk. De stukken zijn opgesteld in het Nederlands, met uitzondering van enkele Franstalige krantenknipsels. De opvraag- en citeertitel luidt *Liberaal Archief, Archief van de Van Maerlant's Zonen*, gevolgd door het inventarisnummer.

Bibliografie

VANHOUTRYVE (André). De “Van Maerlant’s Zonen” in het Brugs Koninklijk Atheneum.
In : HANNES (Juul) (red.). *De charme van de rede. Huldeboek Albert Claes*. Gent/Brugge, Liberaal Archief/Julius Sabbe Studiekring, 2004, p. 149-162.
(consulteerbaar op de website van het Liberaal Archief, www.liberaalarchief.be)

Inventaris

---

1. Verslagboeken

- 1.1. Schooljaar 1917/1918. 1 deel.
Bevat verslagen van vergaderingen en een jaarverslag.
- 1.2. Schooljaar 1918/1919. 2 delen.
Bevat verslagen van vergaderingen en andere activiteiten, een jaarverslag, een ledenlijst en een adreslijst van personen en verenigingen.
- 1.3. Schooljaar 1919/1920. 1 deel.
Bevat verslagen van vergaderingen
- 1.4. Schooljaar 1932/1933. 1 deel.
Bevat verslagen van vergaderingen en jaarverslag en een lijst met de samenstelling van het bestuur.
- 1.5. Schooljaar 1933/1934. 1 deel.
Bevat verslagen van vergaderingen en andere activiteiten en een lijst met de samenstelling van het bestuur.
- 1.6. Schooljaar 1937/1938. 1 deel.
Bevat verslagen van vergaderingen en een lijst met de samenstelling van het bestuur.

2. Stukken m.b.t. de ledenadministratie

- Ledenlijst, schooljaar 1918/1919.
Zie nr. 1.2.
- 2.1. Lidkaart op naam van A[ndré] Vanhoutryve, schooljaar 1935/1936. 1 stuk.

3. Stukken m.b.t. activiteiten

- 3.1. Uitnodiging voor het Van Maerlant's Koor, s.d. 1 stuk.
Fotokopie.
- Verslagen van activiteiten.
Zie de verslagboeken onder nr. 1.

4. Losse stukken

4.1. *Groepsfoto's van de Van Maerlant's Zonen*

- 4.1.1. Schooljaar 1915/1916. 1 stuk.
Fotokopie.
- 4.1.2. 1932. 1 stuk.
Reproductie, met een lijst van de afgebeelde leden.

